

DUYURU**Sayı: 2017/045****BURSA, 30.03.2017****Konu:****VERGİYE UYUMLU MÜKELLEFLERE VERGİ İNDİRİMİ İLE YABANCI VE YURT DIŞINDAKİ TÜRK VATANDAŞLARININ KDV ÖDEMEKSİZİN KONUT VE İŞYERİ TEMİN EDEBİLMELERİNE İLİŞKİN YASAL DÜZENLEME YAPILMIŞTIR**

Özet: - Ticari, zirai ve mesleki kazancı nedeniyle yıllık gelir vergisi beyannamesi veren mükellefler ile yıllık kurumlar vergisi beyannamesi veren mükelleflere (Finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç), 1.1.2018 tarihinden itibaren verecekleri yıllık beyanname üzerinden hesaplanacak vergiden % 5 vergi indirimi imkânı sağlanmıştır.

- Yabancılar ile oturma veya çalışma izni alarak altı aydan daha fazla yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarına, satış bedelini yurt dışından getirilecek dövizle ödemeleri şartıyla, iş yeri ve konutun ilk teslimlerinin KDV'den istisna edilmesine dair düzenleme yapılmıştır. Ancak, söz konusu konut veya iş yeri bir yıl geçmeden elden çıkarılmak istenmesi halinde, zamanında ödenmeyen vergi tecil faizi ile ödenmedikçe tapuda işlem yapılamayacaktır.

- Kat karşılığı, hâsılat paylaşımı sözleşmeleri ve bunlarla ilgili danışmanlık sözleşmeleri ile yapı denetim hizmet sözleşmelerinin tabi olacağı damga vergisi oranları Damga Vergisi Kanunu'nda ayrı ayrı belirlenmiştir.

- Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının desteklediği sosyal sorumluluk kapsamındaki projelerin başlangıç maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla desteği sağlayanlar ile proje yürütücüleri arasında düzenlenen kâğıtların damga vergisinden istisna tutulmasına imkân sağlanmıştır.

- Bakanlar Kurulu, tapu harcı oranını, gayrimenkullerin türleri, gayrimenkul sertifikası karşılığı edinimi, sınıfları, büyüklükleri, bulunduğu yer ve vergi değerleri itibarıyla bir katına kadar artırmaya, onda birine kadar indirmeye yetkili kılınmıştır.

- 1.1.2018 tarihinden itibaren Esnaf Ahilik Sandığı kurulacak, söz konusu sandığa 5510 sayılı Kanun kapsamında 4/b sigortalısı sayılanlar tarafından aylık prime esas kazançları üzerinden % 2 Esnaf Ahilik Sandığı Primi ödenecektir.

08.03.2017 tarih ve 30001 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 6824 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yapılan düzenlemelerden başlıklarına yer verdiğimiz konular duyurularımızda açıklanmıştır. Söz konusu kanun henüz teklif aşamasındayken [16.02.2017 tarih ve 2017/032](#) sayılı duyurumuz ile bilgi verilmişti.

1. VERGİYE UYUMLU MÜKELLEFLERE %5 VERGİ İNDİRİMİ

Gelir Vergisi Kanunu'nun mülga mükerrer 121. maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir. Bu madde **1/1/2018 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmak üzere kanunun yayım tarihinde yürürlüğe girmiştir.**

“Vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi

*MÜKERRER MADDE 121- Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile kurumlar vergisi mükelleflerinden (finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç olmak üzere), bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şartları taşıyanların **yıllık** gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'i, ödenmesi gereken gelir veya kurumlar vergisinden indirilir. Şu kadar ki hesaplanan indirim tutarı, her hâl ve takdirde 1 milyon Türk lirasından fazla olamaz. İndirilecek tutarın ödenmesi gereken vergiden fazla olması durumunda kalan tutar, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içinde mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilebilir. Bu süre içinde mahsup edilemeyen tutarlar red ve iade edilmez. Gelir vergisi mükelleflerinin yararlanacağı indirim tutarı, ticari, zirai veya mesleki faaliyet nedeniyle beyan edilen kazançların toplam gelir vergisi matrahı içerisindeki oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanan gelir vergisi esas alınarak tespit edilir.*

Söz konusu indirimden faydalanabilmek için;

1.İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş (Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmaz.) ve bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin kanuni süresinde ödenmiş olması (Her bir beyanname itibarıyla 10 Türk lirasına kadar yapılan eksik ödemeler bu şartın ihlali sayılmaz.),

2.(1) numaralı bentte belirtilen süre içerisinde haklarında beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması (Yapılan tarhiyatların kesinleşmiş yargı kararlarıyla veya 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun uzlaşma ya da düzeltme hükümlerine göre tamamen ortadan kaldırılmış olması durumunda bu şart ihlal edilmiş sayılmaz),

3.İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla vergi aslı (vergi cezaları dâhil) 1.000 Türk lirasının üzerinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması,

şarttır.

İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 359 uncu maddesinde sayılan filleri işlediği tespit edilenler, bu madde hükümlerinden yararlanamazlar.

Bu madde kapsamında vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti hâlinde ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın tarh edilir. Bu hüküm, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yılda herhangi bir vergiye ilişkin beyanların gerçek durumu yansıtmadığının indirimden yararlandıktan sonra tespiti üzerine yapılan tarhiyatların kesinleşmesi hâlinde de uygulanır ve bu takdirde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler açısından zamanaşımı, yapılan tarhiyatın kesinleştiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

Bu maddede geçen vergi beyannamesi ve vergi ibareleri, Maliye Bakanlığı'na bağlı vergi dairelerine verilmesi gereken vergi beyannameleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergileri ifade eder.

Birinci fıkrada yer alan tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan tutarın %5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Bakanlar Kurulu, birinci fıkrada yer alan oranı ve tutarı iki katına kadar artırmaya, sıfıra kadar indirmeye, kanuni oran ve tutarına getirmeye; Maliye Bakanlığı, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir."

Düzenleme ile ticari, zirai ve mesleki kazancı nedeniyle yıllık gelir vergisi beyannamesi verenler ile kurumlar vergisi mükelleflerine yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde beyan ettikleri vergi üzerinden % 5 indirim sağlanacaktır.

Yukarıda belirtilen mükelleflerin yıllık beyanları üzerinden hesaplanan verginin yüzde 5'i bu mükelleflerin ödenecek vergilerinden mahsup edilecektir. **İndirim tutarı 1 milyon TL ile sınırlı olacaktır.** Mahsup edilen vergilerden, indirim sonrası arta kalan bir tutar söz konusu olursa, bu tutar bir yıl içerisinde mükellefin ödenecek diğer vergilerine mahsup edilebilecektir. Ancak bir yıl içerisinde mahsup edilemeyen bir tutar olursa bu tutar iade edilmeyecektir.

Yararlanma koşulları ve sınırlamalar:

- % 5'lik vergi indirimi sadece yıllık olarak verilen Kurumlar Vergisi ile Gelir Vergisi Beyannamelerinde hesaplanan vergiler üzerinden yapılacaktır. **Geçici vergi beyannameleri üzerinden hesaplanan vergilerden ise herhangi bir indirim uygulaması söz konusu değildir.**
- Finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları bu indirimden yararlanamayacaklardır.
- Gelir vergisi mükelleflerinden **ücret, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve iratlar kapsamında beyanname veren mükellefler % 5'lik vergi indiriminden yararlanamayacaklardır.**
- Hesaplanacak indirim tutarı 1.000.000 TL'dan fazla olmayacaktır.

- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait tüm beyannamelerin kanuni süresinde verilmiş ve bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin de kanuni süresinde ödenmiş olması gerekmektedir. Pişmanlıkla verilen beyannameler süresinde verilmiş sayılacaktır.
- Her bir beyanname itibarıyla 10 TL'na kadar eksik ödemeler indirimden yararlanmayı engellemeyecektir.
- Mükelleflerin indirim uygulanacağı tarih itibarıyla 1.000 TL'nın üzerinde vadesi geçmiş borcu bulunmamalıdır.
- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında Vergi Usul Kanunu'nun "Kaçakçılık suçları ve cezaları" başlıklı 359. maddesinde sayılan fiilleri işlediği tespit edilenler, bu indirimden yararlanamayacaklardır.
- Mükellefler için ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyatlar olması durumunda yararlanılan indirimler cezasız olarak, ancak gecikme zammı veya gecikme faizi uygulanarak geri alınacaktır (yapılan tarhiyatların kesinleşmiş yargı kararlarıyla veya Vergi Usul Kanunu'nun uzlaşma ya da düzeltme hükümlerine göre tamamen ortadan kaldırılmış olması durumunda bu şart ihlal edilmiş sayılmayacaktır).
- Gelir vergisi mükellefleri bakımından indirim sadece beyan edilen gelirin içerisindeki ticari, zirai ve mesleki kazançlara ilişkin beyan edilen tutarın toplam içerisindeki oranı dahilinde hesaplanacaktır.

Yasal düzenleme **1/1/2018 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmak üzere yürürlüğe girmiştir.** Bu durumda, 2018/Mart ayında verilecek yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi ile 2018/Nisan ayında verilecek yıllık Kurumlar Vergisi Beyannamesinde % 5 vergi indirimi hesaplanacaktır. Aynı şekilde, 01.01.2018 tarihinden itibaren verilecek özel hesap dönemine tabi mükelleflerin yıllık beyannamelerinde de % 5 vergi indirimi hesaplanabileceği görülmektedir.

Uygulamanın usul ve esasları hakkında Maliye Bakanlığı tarafından detaylı bir genel tebliğ yayınlanması faydalı olacaktır.

2. BAZI İNŞAAT SÖZLEŞMELERİNE YÖNELİK OLARAK DAMGA VERGİSİ KANUNU'NDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Kat karşılığı, hâsılat paylaşımı sözleşmeleri ve bunlara ilişkin danışmanlık sözleşmeleri ile yapı denetimi hizmet sözleşmelerinin tabi olacağı damga vergisi oranları Damga Vergisi Kanunu'nda ayrı ayrı tanımlanmıştır.

Damga Vergisi Kanunu'na ekli (1) sayılı tablonun "I. Akitlerle ilgili kâğıtlar" başlıklı bölümünün "A. Belli parayı ihtiva eden kâğıtlar:" başlıklı fıkrasına (13) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiştir:

"14. Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri (Binde 9,48)

15. Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hâsılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri kapsamında yapı müteahhitleri ile alt yükleniciler arasında düzenlenen inşaat taahhüt sözleşmeleri (Binde 9,48)

16. Kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat işlerine ilişkin danışmanlık hizmet sözleşmeleri (Binde 9,48)

17. Yapı denetimi hizmet sözleşmeleri (Binde 9,48)"

3. SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİ KAPSAMINDA DÜZENLENEN BAZI KÂĞITLARDA DAMGA VERGİSİ İSTİSNASI UYGULANMASI

Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının desteklediği sosyal sorumluluk kapsamındaki projelerin başlangıç maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla desteği sağlayanlar ile proje yürütücüleri arasında düzenlenen kâğıtların damga vergisinden istisna tutulmasına imkân sağlanmıştır.

Kanuna ekli (2) sayılı tablonun “V-Kurumlarla ilgili kâğıtlar” başlıklı bölümünün (25) numaralı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“26. Sosyal sorumluluk projeleri kapsamında proje yürütücüsü sivil toplum kuruluşları ile bu projelere destek veren kamu kurum ve kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında düzenlenen kâğıtlar.”

Buna göre, 08.03.2017 tarihinden itibaren yukarıda yer verilen mahiyetteki kâğıtlar damga vergisinden istisna olacaktır.

4.TAPU HARÇLARINI FARKLI ORANLARDA BELİRLEME KONUSUNDA BAKANLAR KURULU’NA YETKİ VERİLMİŞTİR

Harçlar Kanunu’na bağlı (4) sayılı tarifenin “I-Tapu işlemleri” başlıklı bölümünün (20) numaralı fıkrasının (a) bendine aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

Değişiklik öncesi madde metni:

20. a. Gayrimenkullerin ivaz karşılığında veya ölünceye kadar bakma akdine dayanarak yahut trampa hükümlerine göre devir ve iktisabında gayrimenkulün beyan edilen devir ve iktisap bedelinden az olmamak üzere emlak vergisi değeri üzerinden (Cebri icra ve şuyunun izalesi hallerinde satış bedeli, istimlaklerde takdir edilen bedel üzerinden) devir eden ve devir alan için ayrı ayrı **(Binde 20)**

Tapuda kaydı bulunmayan gayrimenkullerin, zilyetlik devir sözleşmeleri ile devrinde de bu fıkra hükümleri uygulanır.

Hesaplanacak harç, zilyetlik devir sözleşmeleri yapılmadan önce, şekli ve muhtevası Maliye Bakanlığınca tespit edilecek bir beyanname ile bildirilir ve beyanname verme süresi içinde ödenir.

Değişiklik sonrası madde metni:

20. a. Gayrimenkullerin ivaz karşılığında veya ölünceye kadar bakma akdine dayanarak yahut trampa hükümlerine göre devir ve iktisabında gayrimenkulün beyan edilen devir ve iktisap bedelinden az olmamak üzere emlak vergisi değeri üzerinden (Cebri icra ve şuyunun izalesi hallerinde satış bedeli, istimlaklerde takdir edilen bedel üzerinden) devir eden ve devir alan için ayrı ayrı **(Binde 20)**

Tapuda kaydı bulunmayan gayrimenkullerin, zilyetlik devir sözleşmeleri ile devrinde de bu fıkra hükümleri uygulanır.

Hesaplanacak harç, zilyetlik devir sözleşmeleri yapılmadan önce, şekli ve muhtevası Maliye Bakanlığınca tespit edilecek bir beyanname ile bildirilir ve beyanname verme süresi içinde ödenir.

Bakanlar Kurulu, bu bende ilişkin kanuni nispeti, gayrimenkullerin türleri, gayrimenkul sertifikası karşılığı edinimi, sınıfları, büyüklükleri, bulunduğu yer ve vergi değerleri itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı olmak üzere, bir katına kadar artırmaya, onda birine kadar indirmeye yetkilidir.

Düzenlemeye göre, Bakanlar Kurulu tapu harcı oranını, gayrimenkullerin türleri, gayrimenkul sertifikası karşılığı edinimi, sınıfları, büyüklükleri, bulunduğu yer ve vergi değerleri itibarıyla bir katına kadar artırmaya, onda birine kadar indirmeye yetkili kılınmıştır.

5. YABANCILARA VE YURT DIŞINDA YAŞAYAN TÜRK VATANDAŞLARINA KDV'SİZ KONUT VE İŞYERİ SATIN ALMA İMKÂNI SAĞLANMIŞTIR

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"j) Konut veya iş yeri olarak inşa edilen binaların ilk tesliminde uygulanmak ve bedeli döviz olarak Türkiye'ye getirilmek kaydıyla, Gelir Vergisi Kanunu'nun 3. maddesinin birinci fıkrasının 2 numaralı bendinde belirtilenler hariç olmak üzere çalışma veya oturma izni olarak altı aydan daha fazla yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları, Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye'de olmayan ve bir iş yeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye'de kazanç elde etmeyen kurumlara yapılan konut veya iş yeri teslimleri (Şu kadar ki bentte öngörülen şartları taşımadığı hâlde istisnanın uygulandığının tespit edilmesi hâlinde zamanında tahsil edilmeyen vergi, vergi ziyayı cezası ve gecikme faizinden mükellef ile birlikte alıcı müteselsilen sorumludur. İstisna kapsamında teslim alınan konut veya iş yerinin bir yıl içerisinde elden çıkarılması hâlinde zamanında tahsil edilmeyen verginin, 6183 sayılı Kanununun 48. maddesine göre hesaplanan tecil faiziyle birlikte tapu işleminden önce elden çıkaran tarafından ödenmesi şarttır)"

Düzenlemeden **sadece yabancılar değil, çalışma veya oturma izni olarak altı aydan daha fazla yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları da yararlanabileceklerdir.** Ancak, Gelir Vergisi Kanunu'nun 3. maddesinin birinci fıkrasının 2 numaralı bendinde belirtilen resmi daire ve müesseselere veya merkezi Türkiye'de bulunan teşekkül ve teşebbüslere bağlı olup adı geçen daire, müessese, teşekkül ve teşebbüslerin işleri dolayısıyla yabancı memleketlerde oturan Türk vatandaşları söz konusu KDV istisnası kapsamı dışında olacaktır.

Yabancılar kavramı ise, Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye'de olmayan ve bir iş yeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye'de kazanç elde etmeyen kurumlar olarak anlaşılmalıdır.

Düzenlemeye göre, **konut veya iş yeri** olarak inşa edilen binaların **ilk teslimlerinde** bu istisna uygulanacaktır. İlk teslim olarak satın alınabilecek konut veya işyeri sayısı ile ilgili olarak kanunda herhangi bir sınırlama bulunmadığını belirtmek isteriz.

İstisnadan yararlanabilmek için taşınmazın bedelinin **yurt dışından Türkiye'ye getirilen dövizler** ile ödenmiş olması gerekecektir.

Öngörülen şartları taşımadığı halde istisnanın uygulandığının tespit edilmesi halinde zamanında tahsil edilmeyen vergi, vergi ziyayı cezası ve gecikme faizinden mükellef ile birlikte alıcı da müteselsilen sorumlu olacaktır.

İstisna kapsamında teslim alınan **konut veya iş yerinin bir yıl içerisinde elden çıkarılması halinde zamanında tahsil edilmeyen verginin**, 6183 sayılı Kanununun 48. maddesine göre hesaplanan **tecil faiziyle birlikte tapu işleminden önce elden çıkaran tarafından ödenmesi gerekecektir.**

Söz konusu düzenleme 1.4.2017 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

6.ESNAF AHİLİK SANDIĞI

Kanunla, İşsizlik Sigortası Kanunu'nda düzenlemeye gidilerek, gereken görev ve hizmetler için mali kaynak sağlamak, piyasa şartlarında kaynakları değerlendirmek, kanunun öngördüğü ödemelerde bulunmak üzere, **iş yerini kapatan ya da zor durumda kalan esnafa belirli bir süre ödeme yapmak amacıyla Esnaf Ahilik Sandığı kurulacaktır.**

Kanununun 9. maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na "Esnaf Ahilik Sandığı" başlığı ile ek madde eklenmiştir. **Düzenleme 01.01.2018 tarihinde yürürlüğe girecektir.**

5510 sayılı Kanununun 50. maddesi kapsamındaki isteğe bağlı sigortalılar, 10/7/1953 tarihli ve 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna tabi jockey ve antrenörler, köy ve mahalle muhtarları ile tarımsal faaliyette bulunanlar hariç olmak üzere; **5510 sayılı Kanununun 4. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar Esnaf Ahilik Sandığı kapsamında Esnaf Ahilik Sandığı sigortalısı sayılacaktır.**

Yasal düzenlemeye göre, **Esnaf Ahilik Sandığı sigortası zorunlu olacaktır.** Bu düzenleme kapsamına giren ve hâlen faaliyette olanlar düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihte **(01.01.2018)**, faaliyetine daha sonra başlayanlar ise başladıkları tarihten itibaren Esnaf Ahilik Sandığı sigortalısı olacaklardır.

Esnaf Ahilik Sandığı sigortasının gerektirdiği ödemeler ile hizmet ve yönetim giderleri, Esnaf Ahilik Sandığı sigortalılarınca ve Devletçe karşılanacaktır. **Esnaf Ahilik Sandığı primi**, sigortalının 5510 sayılı Kanununun 80. ve 82. maddelerinde belirtilen **prime esas günlük kazançlarından, % 2 sigortalı** ve % 1 devlet payı olarak alınacaktır. Ancak alınacak günlük prim tutarı, prime esas günlük kazanç alt sınırının iki katı üzerinden hesaplanacak tutardan fazla olamayacaktır. Herhangi bir nedenle sigortalılık durumunun sona ermesi halinde, o ana kadar sigortalıdan kesilen Esnaf Ahilik Sandığı primleri ile devlet payı iade edilmeyecektir. **Esnaf Ahilik Sandığına sigortalılarca ödenen primler, kazancın tespitinde gider olarak kabul edilecektir.**

Esnaf Ahilik Sandığı sigortalıları için sigortalılığının sona ermesinden önceki son 120 gün sürekli çalışmış olanlardan son 3 yıl içinde;

- 600 gün faaliyetini sürdüren ve Esnaf Ahilik Sandığı primi ödemiş olanlara 180 gün,
- 900 gün faaliyetini sürdüren ve Esnaf Ahilik Sandığı primi ödemiş olanlara 240 gün,
- 1.080 gün faaliyetini sürdüren ve Esnaf Ahilik Sandığı primi ödemiş olanlara 300

gün süreyle Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği verilecektir.

Yasal düzenlemenin uygulama usul ve esasları hakkında Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından detaylı bir genelge yayınlanması beklenmektedir.

Saygılarımızla,

BİROL CİHANOĞLU
Yeminli Mali Müşavir

EK:

6824 Sayılı Kanun

(*Duyularımızda yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem yapmadan önce ve sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için Yeminli Mali Müşavirliğimiz ile iletişime geçebilirsiniz.

**BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUN VE
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN**

Kanun No. 6824

Kabul Tarihi: 23/2/2017

MADDE 1- (1) T.C. Ziraat Bankası A.Ş. (Banka) ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından kullanılan ve 31/12/2016 tarihi itibarıyla takip hesaplarında izlenen tarımsal kredi alacakları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar banka/kooperatife başvuruda bulunulması kaydıyla aşağıda belirtilen kapsam ve şartlar dâhilinde yapılandırılır.

a) Yapılandırmaya esas tutar; yapılandırmaya konu kredi borcunun vadesini takip eden tarihten yapılandırma tarihine kadar yıllık %11 oranında basit usulde yürütülecek faiz uygulanmak suretiyle hesaplanır. Yapılandırmaya konu kredi borcunun vadesini takip eden tarihten yapılandırma tarihine kadar yıllık %5 oranında basit usulde yürütülecek faiz borçlu tarafından ödenir.

b) Yapılandırmaya esas tutarın; defaten ödenmesi veya taksitlendirilmesi hâlinde ilk taksiti, 2017 yılının Ekim ayı sonuna kadar, izleyen taksitleri 2018 yılının Ekim ayından başlamak üzere her yıl tekabül ettiği ayda toplam beş eşit taksitte ödenir. Yapılandırma taksitlerine, yıllık %11 oranında basit usulde yürütülecek taksitlendirme faizi uygulanır. Ancak (a) bendi hükümlerine göre hesaplanan yapılandırmaya esas tutarın defaten ödenmesi hâlinde taksitlendirme faizi uygulanmaz.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce takip hesaplarında izlenip izlenmediğine bakılmaksızın borçları yapılandırılan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödemeleri devam eden borçlular talep etmeleri hâlinde bu maddenin taksitlendirmeye ilişkin hükümlerinden kalan borç tutarı esas alınarak yararlandırılır.

(3) Bu maddeden yararlanılabilmesi için dava açılmaması veya açılmış davalardan vazgeçilmesi şarttır. Bu maddenin yürürlük tarihinden önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için takip işlemleri başvuru süresi sonuna kadar bekletilir. Borçlu tarafından madde hükmünden yararlanmak üzere başvurulması ve madde hükmüne göre yapılandırılan tutarın ilk taksit ödeme süresi içinde defaten veya taksitli ödeme seçeneği tercih edilmiş ise ilk taksit tutarının ödenmesi hâlinde banka/kooperatif tarafından dava ve/veya icra takipleri durdurulur. Bu takdirde yargılama ve icra takip giderleri ile vekâlet ücretinin 2017 yılının Ekim ayı sonuna kadar ödenmesi şarttır.

(4) Bu madde hükümlerine göre yapılandırılan alacakların taksitlerinden herhangi birisinin vadesinde ödenmemesi hâlinde ödenmeyen tutarın taksit ödeme süresinin son gününü takip eden 90 gün içinde ilgili taksitlendirme faizi ile birlikte ödenmesi şartıyla madde hükümlerinden yararlanır. Taksitlerin belirtilen sürede de ödenmemesi hâlinde yeniden yapılandırma iptal edilerek Banka veya Tarım Kredi Kooperatifleri mevzuatı doğrultusunda borcun tamamı muaccel hâle gelir.

(5) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce madde kapsamındaki alacaklar için temerrüde düştüğü tarihten sonra yapılan ödemeler, yapılandırmaya esas tutarın hesabında dikkate alınır. Ancak borçlu lehine fark çıkması hâlinde herhangi bir iade yapılmaz.

(6) Bu madde hükmünden yararlanılması, borcun maddi ve şahsi teminatının sükutunu icap ettirmedeği gibi müşterek borçlu ve müteselsil kefillerine, kefaletten çekilme hakkını vermez.

(7) Bu madde hükümlerine göre yapılandırma ve taksitlendirme nedeniyle oluşacak gelir kayıpları, borçlunun ödemeyi yaptığı tarihi takip eden ayda yapılan talep üzerine Hazine Müsteşarlığı tarafından Banka veya ilgili kooperatife aktarılmak üzere Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğine, Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan ilgili harcama tertiplerinden gider kaydedilerek ödenir.

(8) a) Yapılandırmaya esas gelir kaybı, birinci fıkranın (a) bendi uyarınca yapılandırmaya esas tutar belirlenirken hesaplanan faiz ile aynı bent hükmü uyarınca borçlu tarafından ödenecek faiz arasındaki farktır.

b) Taksitlendirmeye esas gelir kaybı, taksitlendirmeye esas alınan yıllık %11 oranında basit usulde yürütülecek faizden borçlunun ödeyeceği yıllık %5 oranında basit usulde yürütülecek faiz düşülerek bulunan tutardır.

c) Yapılandırmaya esas tutarın borçlu tarafından defaten ödenmesi hâlinde bu fıkranın (a) bendinde hesaplanan tutarın tamamı Hazine Müsteşarlığınca Banka veya ilgili kooperatife aktarılmak üzere Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğine defaten ödenir. Yapılandırmaya esas tutarın taksitlendirilmesi hâlinde ise bu fıkranın (a) bendinde hesaplanan tutar da yapılandırmaya esas tutara uygulanan koşullar çerçevesinde taksitlendirilir ve bu maddenin yedinci fıkrasındaki usuller uyarınca Hazine Müsteşarlığından talep edilir. Bu kapsamda taksitlendirilen tutarlara talep tarihinden önceki son on iki aylık döneme ilişkin TL cinsi sabit getirili iç borçlanmanın ağırlıklı ortalama yıllık bileşik maliyeti oranında taksitlendirme faizi uygulanır. Bu bent uyarınca yapılacak ödemelerde vade tarihinin geçmesi ve 90 günlük ödeme dönemi içinde ödeme yapılması durumunda günlük bazda basit usulde yürütülecek taksitlendirme faizi hesaplanır. Söz konusu faizin hesaplanmasında bu bentte belirlenen taksitlendirme faiz oranı kullanılır. Dördüncü fıkrada belirtilen şekilde borcun muaccel hâle gelmesi hâlinde ödenen gelir kayıpları Hazine Müsteşarlığına iade edilir.

(9) Sekizinci fıkra hükümlerine göre yapılan ödemelerin denetlenmesinde 27/12/2006 tarihli ve 5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi Kullandırılmasına Dair Kanun hükümleri uygulanır.

(10) Bu maddede yer almayan hususlarda Banka ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin mevzuatı uygulanır.

(11) Bu madde hükümlerinden, 18/4/2001 tarihli ve 2001/2312 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında Hazine kaynağına dönüştürülmüş tarımsal kredilerin borçluları da yararlanabilir. Bu kapsamda yapılandırılacak krediler için gelir kaybı hesabı yapılmaz.

(12) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve uygulamaya ilişkin tereddütleri gidermeye Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

MADDE 2- (1) a) Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketinin (TEDAŞ) elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarından (özelleştirme devir işlemleri sırasında TEDAŞ'a devredilmiş olan alacaklar), vadesi 15/2/2017 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla geldiği hâlde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmemiş olanların asıllarının tamamı ile bu alacaklara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar yerine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar başvurulması hâlinde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak

hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla uygulanan faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacağın tamamının tahsilinden vazgeçilir.

b) TEDAŞ'ın tarımsal sulamada kullanılan elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarından (özelleştirme devir işlemleri sırasında TEDAŞ'a devredilmiş olan alacaklar), vadesi 15/2/2017 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla geldiği hâlde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmemiş olan asıllarının tamamının bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar dağıtım/perakende satış şirketine veya dağıtım/perakende satış şirketine iletilmek üzere TEDAŞ'a yazılı başvuruda bulunulması ve ödenmesi gereken tutarın, ilk taksiti 2017 yılı Ekim ayının son gününe kadar ödenmek üzere ve her yıl ilk taksitin tekabül ettiği ayda toplam beş eşit taksitte ödenmesi şartıyla bu alacakların ödenen kısmına isabet eden fer'ilerin tahsilinden vazgeçilir. Bu bent hükümlerine uygun ödeme yapıldığı takdirde maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki süreler herhangi bir faiz, zam ve katsayı uygulanmaz. Tarımsal sulamada kullanılan elektrik tüketiminden kaynaklanan alacakların bu bentte belirtilen taksit ödeme zamanını, alacakların bulunduğu bölgeler, iller, ürünlerin hasat dönemleri dikkate alınarak değiştirmeye TEDAŞ yönetim kurulu yetkilidir.

c) 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanunun ilgili hükümlerine göre yapılandırılan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla anılan Kanun kapsamında ödemeleri devam eden alacaklar açısından, borçlular talep etmeleri hâlinde bu madde hükümlerinden yararlanabilir. Bu takdirde, 6552 sayılı Kanun kapsamında ödenen taksitler için yapılandırma hükümleri geçerli sayılır, bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için anılan Kanuna göre tercih edilen taksit süresine uygun katsayı uygulanır, kalan taksit tutarlarına konu alacaklar vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilerek bu maddenin ilgili hükümlerine göre yapılandırılır.

ç) Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri; Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını (Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara maddenin yürürlüğe girdiği ay için uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten bir önceki ay için belirlenen Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.), ifade eder.

d) TEDAŞ'a ait olup tahsilatı özelleştirilen elektrik dağıtım/perakende satış şirketlerince sürdürülen ve bu madde kapsamına giren alacaklar da bu madde hükmünden yararlanır.

e) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların; maddede öngörülen şartların yanı sıra, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar ilgili dağıtım/perakende satış şirketine veya dağıtım/perakende satış şirketine iletilmek üzere TEDAŞ'a yazılı başvuruda bulunmaları ve bu fıkranın (b) bendinde belirtilen alacaklar hariç olmak üzere fıkra kapsamında ödenecek tutarların ilk taksiti bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen dördüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler hâlinde azami on sekiz eşit taksitte ödemeleri şarttır. Bu fıkraya göre ödenecek taksitlerin ödeme süresinin son gününün resmî tatile rastlaması hâlinde süre, tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.

f) Bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarın;

1) İlk taksit ödeme süresi içinde tamamen ödenmesi hâlinde, bu tutara bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

2) İlk taksit ödeme süresi içinde tamamen ödenmesi hâlinde, fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarı üzerinden ayrıca %50 indirim yapılır.

3) Taksitle ödenmek istenmesi hâlinde, borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, on iki veya on sekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

g) Taksitle yapılacak ödemelerde bu fıkranın (b) bendi hariç olmak üzere bu madde hükümlerine göre belirlenen tutar;

1) Altı eşit taksit için (1,045),

2) Dokuz eşit taksit için (1,083),

3) On iki eşit taksit için (1,105),

4) On sekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler hâlinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması hâlinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

ğ) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre ödenmesi gereken taksitlerin ilk ikisi süresinde ödenmek koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu madde hükümlerinden yararlanır. İlk iki taksitin süresinde tam ödenmemesi ya da süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde bu madde hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir.

h) Bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükümlerine göre ödenmesi gereken taksitlerden birinin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının bu fıkra hükümlerine göre izleyen taksit ile birlikte ödenmesi şartıyla bu madde hükümlerinden yararlanır. Bu durumda gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu fıkra hükümlerinden yararlanır. Bu şekilde de ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde bu madde hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir.

ı) Taksit tutarının %10'unu aşmamak şartıyla 5 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu madde hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

i) Bu maddeye göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

j) Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçluların bu borçlarla ilgili olarak dava açmamaları veya açılan davalardan vazgeçmeleri ve başvuru süresi içinde

yazılı olarak bu iradelerini belirtmeleri şarttır. Davadan vazgeçme dilekçelerinin ilgili mahkemeye verilmesini müteakip davadan vazgeçme dilekçesinin mahkemece onaylı bir sureti borçlularca ilgili dağıtım/perakende satış şirketine veya dağıtım/perakende satış şirketine iletilmek üzere TEDAŞ'a verilir. Borçlularca, madde hükümlerinden yararlanılmak üzere davadan vazgeçilmesi hâlinde idarece de ihtilaflar sürdürülmez.

k) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için; borçlunun bu fıkra hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunması hâlinde, asıl borçlular ve kefiller hakkında sürdürülen davalar sonlandırılır, icra ve takip işlemleri durdurulur. Bu takdirde, borçluların mahkeme masraflarını, icra masraflarını ilk taksit tutarı ile birlikte, vekâlet ücretini ise son taksit ödeme süresi sonuna kadar ödemeleri şarttır.

l) Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak karar tarihine bakılmaksızın bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz ve TEDAŞ aleyhine hükmedilmiş yargılama giderleri ve vekâlet ücreti bulunması hâlinde bunlar talep edilemez.

m) Bu madde hükümlerinden yararlanılmak üzere vazgeçilen davalarda verilen kararlar ile hükmedilen yargılama gideri, vekâlet ücreti ve fer'ileri talep edilmez ve bu alacaklar için icra takibi yapılamaz. Vazgeçme tarihinden önce ödenmiş olan yargılama giderleri ve vekâlet ücretleri geri alınmaz.

n) Bu madde kapsamına giren alacakların maddede belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması hâlinde borçlular ödedikleri tutarlar kadar bu madde hükümlerinden yararlanırlar.

o) Bu madde kapsamına giren alacaklara karşılık bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar, bu madde kapsamında tahsil edilen tutarlar ile bu fıkranın (c) bendi kapsamında yapılan tecile ilişkin olarak çeşitli kanunlar uyarınca ödenen faizlerin bu madde hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının uygun görüşü alınarak TEDAŞ tarafından belirlenir.

MADDE 3- (1) Geliştirme ve Destekleme Fonundan kullandırılan Irak Programı Kredilerinden, Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. (Banka) tarafından takip edilen alacak aslı ile bu alacak aslına ilişkin hesaplanan faiz, zam ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklar yerine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın bu maddede belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, alacak asıllarına bağlı faiz, zam ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

(2) Bu madde kapsamında, ödenmemiş alacağın sadece faiz, zam ve gecikme zammı gibi fer'i alaktan ibaret olması hâlinde faiz, zam ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar tahsil edilir.

(3) Bu maddede geçen, Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri; Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını (Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu Kanunun yayımlandığı ay için

uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.) ifade eder.

(4) Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Davadan vazgeçme dilekçeleri Bankaya verilir ve bu dilekçelerin Bankaya verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz ve bu kararlar ile hükmedilmiş yargılama giderleri ve vekâlet ücreti bulunması hâlinde bunlar talep edilemez. Yargı mercilerince alacağın tutarını etkileyen bir karar verilmiş olması hâlinde madde hükmünden ilk aşamada istenilen tutar üzerinden yararlanır.

(5) Bu madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ayın sonuna kadar Bankaya başvuruda bulunmaları ve madde kapsamında ödenecek tutarları, ilk taksiti bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler hâlinde azami on sekiz eşit taksitte ödemeleri şarttır. Bu maddeye göre ödenecek taksitlerin ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması hâlinde süre izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.

(6) Bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarın;

a) İlk taksit ödeme süresi içinde tamamen ödenmesi hâlinde, bu tutara bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

b) İlk taksit ödeme süresi içinde tamamen ödenmesi hâlinde, faiz, zam ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar üzerinden ayrıca %50 indirim yapılır.

c) Taksitle ödenmek istenmesi hâlinde borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, on iki veya on sekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

ç) Taksitle yapılacak ödemelerde bu maddeye göre belirlenen tutar;

1) Altı eşit taksit için (1,045),

2) Dokuz eşit taksit için (1,083),

3) On iki eşit taksit için (1,105),

4) On sekiz eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler hâlinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması hâlinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

(7) Bu maddeye göre ödenmesi gereken taksitlerin ilk ikisi süresinde ödenmek koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi

şartıyla bu madde hükümlerinden yararlanır. İlk iki taksitin süresinde tam ödenmemesi ya da süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde bu madde hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir.

(8) Taksit tutarının %10'unu aşmamak şartıyla 5 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu madde hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

(9) Bu madde kapsamına giren alacakların maddede belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması hâlinde borçlular ödedikleri tutarlar kadar bu madde hükümlerinden yararlanırlar.

(10) Bu maddeden yararlanılarak süresinde ödenen alacaklara, maddede yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki süreler için faiz, zam ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacağı hesaplanmaz.

(11) Bu madde kapsamına giren alacaklara karşılık bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar ile bu madde kapsamında tahsil edilen tutarlar red ve iade edilmez.

(12) Bu maddenin uygulanması sırasında ortaya çıkabilecek ihtilafların giderilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

MADDE 4- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mülga mükerrer 121 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi

MÜKERRER MADDE 121- Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile kurumlar vergisi mükelleflerinden (finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları hariç olmak üzere), bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen şartları taşıyanların yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'i, ödenmesi gereken gelir veya kurumlar vergisinden indirilir. Şu kadar ki hesaplanan indirim tutarı, her hâl ve takdirde 1 milyon Türk lirasından fazla olamaz. İndirilecek tutarın ödenmesi gereken vergiden fazla olması durumunda kalan tutar, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içinde mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilebilir. Bu süre içinde mahsup edilemeyen tutarlar red ve iade edilmez. Gelir vergisi mükelleflerinin yararlanacağı indirim tutarı, ticari, zirai veya mesleki faaliyet nedeniyle beyan edilen kazançların toplam gelir vergisi matrahı içerisindeki oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanan gelir vergisi esas alınarak tespit edilir.

Söz konusu indirimden faydalanabilmek için;

1. İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş (Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmaz.) ve bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin kanuni süresinde ödenmiş olması (Her bir beyanname itibarıyla 10 Türk lirasına kadar yapılan eksik ödemeler bu şartın ihlali sayılmaz.),

2. (1) numaralı bentte belirtilen süre içerisinde haklarında beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması (Yapılan tarhiyatların kesinleşmiş yargı kararlarıyla veya 213 sayılı Vergi Usul Kanununun uzlaşma ya da düzeltme

hükümlerine göre tamamen ortadan kaldırılmış olması durumunda bu şart ihlal edilmiş sayılmaz.),

3. İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla vergi aslı (vergi cezaları dâhil) 1.000 Türk lirasının üzerinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması, şarttır.

İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde sayılan fiilleri işlediği tespit edilenler, bu madde hükümlerinden yararlanamazlar.

Bu madde kapsamında vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti hâlinde ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler, vergi ziyası cezası uygulanmaksızın tarh edilir. Bu hüküm, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yılda herhangi bir vergiye ilişkin beyanların gerçek durumu yansıtmadığının indirimden yararlandıktan sonra tespiti üzerine yapılan tarhiyatların kesinleşmesi hâlinde de uygulanır ve bu takdirde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler açısından zamanaşımı, yapılan tarhiyatın kesinleştiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

Bu maddede geçen vergi beyannamesi ve vergi ibareleri, Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine verilmesi gereken vergi beyannameleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergileri ifade eder.

Birinci fıkrada yer alan tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan tutarın %5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Bakanlar Kurulu, birinci fıkrada yer alan oranı ve tutarı iki katına kadar artırmaya, sıfıra kadar indirmeye, kanuni oran ve tutarına getirmeye; Maliye Bakanlığı, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 5- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun “I. Akitlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünün “A. Belli parayı ihtiva eden kağıtlar:” başlıklı fıkrasına (13) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler ile anılan Kanuna ekli (2) sayılı tablonun “V-Kurumlarla ilgili kağıtlar” başlıklı bölümünün (25) numaralı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“14. Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri (Binde 9,48)

15. Resmi şekilde düzenlenen kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat sözleşmeleri kapsamında yapı müteahhitleri ile alt yükleniciler arasında düzenlenen inşaat taahhüt sözleşmeleri (Binde 9,48)

16. Kat karşılığı veya hasılat paylaşımı inşaat işlerine ilişkin danışmanlık hizmet sözleşmeleri (Binde 9,48)

17. Yapı denetimi hizmet sözleşmeleri (Binde 9,48)”

“26. Sosyal sorumluluk projeleri kapsamında proje yürütücüsü sivil toplum kuruluşları ile bu projelere destek veren kamu kurum ve kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında düzenlenen kâğıtlar.”

MADDE 6- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı tarifinin “I-Tapu işlemleri” başlıklı bölümünün (20) numaralı fıkrasının (a) bendine aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Bakanlar Kurulu, bu bende ilişkin kanuni nispeti, gayrimenkullerin türleri, gayrimenkul sertifikası karşılığı edinimi, sınıfları, büyüklükleri, bulunduğu yer ve vergi değerleri itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı olmak üzere, bir katına kadar artırmaya, onda birine kadar indirmeye yetkilidir.”

MADDE 7- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“i) Konut veya iş yeri olarak inşa edilen binaların ilk tesliminde uygulanmak ve bedeli döviz olarak Türkiye’ye getirilmek kaydıyla, Gelir Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının 2 numaralı bendinde belirtilenler hariç olmak üzere çalışma veya oturma izni alarak altı aydan daha fazla yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları, Türkiye’de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye’de olmayan ve bir iş yeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye’de kazanç elde etmeyen kurumlara yapılan konut veya iş yeri teslimleri (Şu kadar ki bentte öngörülen şartları taşımadığı hâlde istisnanın uygulandığının tespit edilmesi hâlinde zamanında tahsil edilmeyen vergi, vergi ziyası cezası ve gecikme faizinden mükellef ile birlikte alıcı müteselsilen sorumludur. İstisna kapsamında teslim alınan konut veya iş yerinin bir yıl içerisinde elden çıkarılması hâlinde zamanında tahsil edilmeyen verginin, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre hesaplanan tecil faiziyle birlikte tapu işleminden önce elden çıkaran tarafından ödenmesi şarttır.),”

MADDE 8- 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanununun geçici 3 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Birinci fıkrada nitelikleri belirtilen taşınmazları belediyeler, il özel idareleri veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarından bedeli karşılığında satın alan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri ile bunların kanuni ve akdi haleflerinden bedel istenilmez, bu taşınmazlar hakkında dava açılmaz, açılan davalardan vazgeçilir. Açılan davalar sonucunda Hazine adına tesciline veya mera, yaylak ve kışlak olarak sınırlandırılmasına ve özel siciline yazılmasına karar verilen, kesinleşen ve henüz tapuda infaz edilmeyen kararlar tapuda infaz edilmez. Kesinleşen kararlar gereğince doğrudan tapuda Hazine adına tescil edilen veya mera özel siciline yazılan fakat daha sonra bu Kanun hükümlerine göre meralık vasfı değiştirilerek Hazine adına tescil edilen taşınmazlardan herhangi bir kamu hizmeti için gerekli olmayan, Hazinece herhangi bir tasarrufa konu edilmeyen ve hâlen tapuda Hazine adına kayıtlı olanların tapuları da talep etmeleri hâlinde bedelsiz olarak önceki kayıt maliklerine veya kanuni mirasçılara devredilir.”

MADDE 9- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Esnaf Ahilik Sandığı

EK MADDE 6- Esnaf Ahilik Sandığının gerektirdiği görev ve hizmetler için malî kaynak sağlamak, piyasa şartlarında kaynakları değerlendirmek, bu Kanunun öngördüğü ödemelerde bulunmak üzere Esnaf Ahilik Sandığı kurulmuştur. Esnaf Ahilik Sandığı, Kurum Yönetim Kurulunun kararları çerçevesinde işletilir ve yönetilir. Esnaf Ahilik Sandığı, Fon kaynakları ile aynı usul ve esaslar çerçevesinde değerlendirilir. Esnaf Ahilik Sandığı, Sayıştay tarafından denetlenir.

Esnaf Ahilik Sandığının;

A) Gelirleri;

a) Esnaf Ahilik Sandığı primlerinden,

b) Bu primlerin değerlendirilmesinden elde edilen kazanç ve iratlardan,

c) Esnaf Ahilik Sandığının açık vermesi durumunda Devletçe sağlanacak katkılardan,

d) Bu madde gereğince sigortalılardan alınacak ceza, gecikme zammı ve faizlerden,

e) Diğer gelir ve kazançlar ile bağışlardan,

B) Giderleri;

a) Esnaf Ahilik Sandığı ödeneklerinden,

b) 5510 sayılı Kanun gereği ödenecek sigorta primlerinden,

c) 48 inci maddenin yedinci fıkrasında sayılan hizmetlere ilişkin giderlerden,

d) Esnaf Ahilik Sandığı hizmetlerinin yerine getirilebilmesi için Yönetim Kurulunun onayı üzerine Kurum tarafından yapılan giderler ile hizmet binası kiralanması, hizmet satın alınması, bilgisayar, bilgisayar yazılım ve donanımı alım giderlerinden,

oluşur.

Esnaf Ahilik Sandığı, bütçe kapsamı dışında olup gelirlerinden vergi kesintileri hariç hiçbir şekilde kesinti yapılamaz ve gelirleri genel bütçeye gelir kaydedilemez. Esnaf Ahilik Sandığının gelir ve giderleri üçer aylık dönemler hâlinde 3568 sayılı Kanuna göre ruhsat almış, denetim yetkisine sahip meslek mensubu yeminli malî müşavirlere denetlettilerilerek denetim raporlarının sonuçları ilân edilir. Esnaf Ahilik Sandığının gelirleri ile bu gelirlerle alınan her türlü taşınır ve taşınmazlar Kuruma aittir. Esnaf Ahilik Sandığı, damga vergisi hariç her türlü vergi, resim ve harçtan muafır. Bu muafiyetin, 193 sayılı Kanun ile 5520 sayılı Kanun uyarınca yapılacak vergi kesintilerine şümulü yoktur.

5510 sayılı Kanununun 50 nci maddesi kapsamındaki isteğe bağlı sigortalılar, 10/7/1953 tarihli ve 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna tabi jockey ve antrenörler, köy ve mahalle muhtarları ile tarımsal faaliyette bulunanlar hariç olmak üzere; 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar Esnaf Ahilik Sandığı kapsamında Esnaf Ahilik Sandığı sigortalısı sayılır.

Esnaf Ahilik Sandığı sigortası zorunludur. Bu madde kapsamına giren ve hâlen faaliyette olanlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte, faaliyetine daha sonra başlayanlar ise başladıkları tarihten itibaren Esnaf Ahilik Sandığı sigortalısı olurlar.

Esnaf Ahilik Sandığı sigortasının gerektirdiği ödemeleri, hizmet ve yönetim giderlerini karşılamak üzere, Esnaf Ahilik Sandığı sigortalıları ve Devlet, Esnaf Ahilik Sandığı primi öder. Esnaf Ahilik Sandığı primi sigortalının 5510 sayılı Kanununun 80 inci ve 82 nci maddelerinde belirtilen prime esas günlük kazançlarından, %2 sigortalı ve %1 Devlet payı olarak alınır. Ancak alınacak günlük prim tutarı, prime esas günlük kazanç alt sınırının iki katı üzerinden hesaplanacak tutardan fazla olamaz. Herhangi bir nedenle sigortalılık durumunun sona ermesi hâlinde, o ana kadar sigortalıdan kesilen Esnaf Ahilik Sandığı primleri ile Devlet payı iade edilmez. Esnaf Ahilik Sandığına sigortalılarca ödenen primler, kazancın tespitinde gider olarak kabul edilir.

Esnaf Ahilik Sandığı primlerinin toplanmasından Sosyal Güvenlik Kurumu, bu madde kapsamındaki diğer her türlü hizmet ve işlemlerin yapılmasından Kurum görevli, yetkili ve sorumludur.

Esnaf Ahilik Sandığı primleri ile ilgili olarak 5510 sayılı Kanunun 80 inci, 82 nci, 86 ncı, 88 inci, 89 uncu, 90 ncı, 91 inci, 93 üncü ve 100 üncü madde hükümleri uygulanır. Esnaf Ahilik Sandığı primlerinin toplanmasından, sigortalı bazında kayıtların tutulmasından, toplanan primler ile uygulanacak gecikme cezası ile gecikme zammının Esnaf Ahilik Sandığına aktarılmasından, teminat ve hak edişlerin prim borcuna karşılık tutulmasından ve yersiz olarak alınan primlerin iadesinden Sosyal Güvenlik Kurumu görevli, yetkili ve sorumludur. Sosyal Güvenlik Kurumu bir ay içinde tahsil ettiği primler ile gecikme cezası ve gecikme zammını ayrı ayrı göstermek suretiyle tahsil edildiği ayı izleyen ayın onbeşine kadar Esnaf Ahilik Sandığına aktarır. Uygulamaya ilişkin hususlar Sosyal Güvenlik Kurumu ve Kurum arasında düzenlenen bir protokol ile belirlenir. Kurum, Sosyal Güvenlik Kurumunun ay itibarıyla Esnaf Ahilik Sandığına intikal ettirdiği sigortalı paylarını dikkate alarak Devlet payını Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından talep eder. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı talep edilen miktarı talep tarihini izleyen onbeş gün içinde Esnaf Ahilik Sandığına aktarır.

Esnaf Ahilik Sandığı sigortalılarına bu maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde, Kurumca aşağıda belirtilen ödemeler yapılır ve hizmetler sağlanır:

- a) Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği
- b) 5510 sayılı Kanun gereği ödenecek sigorta primleri
- c) Yeni bir iş bulma
- d) Aktif işgücü hizmetleri kapsamında kurs ve programlar

Esnaf Ahilik Sandığı bir önceki yıl prim gelirlerinin %15'i; 48 inci maddenin yedinci fıkrasında belirlenen amaçlarla hizmet sunmak için Kurum bütçesine aktarılmak suretiyle kullanılabilir. Ancak, Esnaf Ahilik Sandığı ödeneğinden yararlanmakta olanlara yönelik hizmetler için bu sınırlama dikkate alınmaz.

Günlük Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği, sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama kazancının %40'ıdır. Bu şekilde hesaplanan Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği miktarı, 4857 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine göre belirlenen aylık asgari ücretin brüt tutarının %80'ini geçemez.

Esnaf Ahilik Sandığı sigortalıları için sigortalılığının sona ermesinden önceki son 120 gün sürekliliği çalışmış olanlardan, son üç yıl içinde;

- a) 600 gün faaliyetini sürdüren ve Esnaf Ahilik Sandığı primi ödemiş olanlara 180 gün,
- b) 900 gün faaliyetini sürdüren ve Esnaf Ahilik Sandığı primi ödemiş olanlara 240 gün,
- c) 1080 gün faaliyetini sürdüren ve Esnaf Ahilik Sandığı primi ödemiş olanlara 300 gün,

süre ile Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği verilir. Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği başvuruları izleyen ayın sonuna kadar sonuçlandırılır. Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği, her ayın beşinde aylık olarak sigortalının kendisine ödenir. Ödeme tarihini öne çekmeye Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yetkilidir. Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz. Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği, nafaka borçları dışında haciz veya başkasına devir ve temlik edilemez. Sigortalı, Esnaf Ahilik Sandığı ödeneğinden yararlanma süresini doldurmadan tekrar faaliyetine başlar ve Esnaf Ahilik Sandığı ödeneğinden

yararlanmak için bu maddenin öngördüğü şartları yerine getiremeden yeniden faaliyetine son verirse, daha önce hakettiği Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği süresini dolduruncaya kadar bu haktan yararlanmaya devam eder. Bu maddenin öngördüğü şartları yerine getirmek suretiyle yeniden faaliyetin son bulması hâlinde ise sadece bu yeni hak sahipliğinden doğan süre kadar Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği ödenir.

Esnaf Ahilik Sandığı sigortalılarından iflas istemiyle mahkemeye başvurulmuş olmak suretiyle veya iflasa tabi olmamakla birlikte işyerini kapatmak suretiyle sigortalılığı sona erenler, sigortalılığının sona erdiği tarihi izleyen günden itibaren otuz gün içinde Kuruma doğrudan veya elektronik ortamda başvurarak yeni bir iş almaya hazır olduklarını kaydettirmeleri, bu maddede yer alan prim ödeme koşullarını sağlamış olmaları ve Esnaf Ahilik Sandığı primi ve bu prime ilişkin herhangi bir borcunun olmaması kaydıyla Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği almaya hak kazanırlar. Ancak sigortalılığının sona ermesinden önceki en fazla 90 günlük süreye ilişkin Esnaf Ahilik Sandığı prim borcu olan sigortalılar, bu maddede sayılan diğer şartları sağlamaları ve bu döneme ilişkin Esnaf Ahilik Sandığı prim borçlarının alacakları ödenekten tahsil edilmesi kaydıyla Esnaf Ahilik Sandığı ödeneğinden faydalandırılır. 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirilmiş veya ilgili diğer kanunlar uyarınca prim borçları yeniden yapılandırılmış Esnaf Ahilik Sandığı prim borcu olanlar, tecil ve taksitlendirmeleri veya yapılandırmaları bozulmamış olması şartıyla Esnaf Ahilik Sandığı ödeneğinden faydalandırılır. Mücbir sebepler dışında, başvuruda gecikilen süre Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği almaya hak kazanılan toplam süreden düşülür.

52 nci madde hükümleri, Esnaf Ahilik Sandığı sigortası ve sigortalıları bakımından da kıyasen uygulanır. Ayrıca Esnaf Ahilik Sandığı sigortalılarından hileli iflas eden veya işyerini usul ve furuuna ya da muvazaalı olarak üçüncü şahıslara devredenlere yapılan ödemeler ile sigortalının kusurundan kaynaklandığı belirlenen fazla ödemeler yasal faizi ile geri alınır. Ölen sigortalılara yapılmış fazla ve yersiz ödemeler geri tahsil edilmez.

Bu madde kapsamında Esnaf Ahilik Sandığı sigortalıları için düzenlenecek kurs ve programlara ilişkin olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığının görüşü alınır.

Bu maddede belirtilen prim oranlarını, prim ödeme gün sayısı ve ödenek sürelerini, 48 inci maddenin yedinci fıkrasında belirlenen amaçlarla hizmet sunmak için Kurum bütçesine aktarılacak prim gelirlerinin oranını bir katına kadar artırmaya veya yarı oranına kadar eksiltmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşleri alınarak Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 10- 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Proje karşılığında aktarılan hibe niteliğindeki tutarlar

EK MADDE 1- Kurum, gerektiğinde faaliyet alanı ile ilgili ihalelere, projelere ve programlara münferiden veya ulusal ya da uluslararası kuruluşlarla işbirliği hâlinde katılmak suretiyle, yurt içinde veya uluslararası düzeyde kurum ve kuruluşlara eğitim ve danışmanlık hizmeti verebilir.

Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşların kaynaklarından Kuruma proje karşılığı aktarılan hibe niteliğindeki tutarlar hakkında, 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 32 nci maddesi doğrultusunda işlem yapılır.”

MADDE 11- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Başkan ve başkan yardımcısı dışındaki atama ile gelen Yönetim Kurulu üyeliklerine aynı usulle daha önce memuriyette bulunmamış olanlardan atama veya 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) veya (b) bentlerine göre sigortalı olmalarını gerektiren çalışmalarını devam ettirmek suretiyle görevlendirme yapılabilir; bu şekilde atanan veya görevlendirilenler için 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (B) bendi gereği aranacak on yıllık hizmet süresinin tespitinde, bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşlarının en üst yöneticileri için öngörülen hükümler uygulanır ve yönetim kurulu üyeliğinde bulunmuş olmak bu kişilere görev süresinin sonunda memuriyete atanma hakkı vermez.”

“Toplantılara iştirak eden Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerine, bu görevleri nedeniyle ayrıca, 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 34 üncü maddesine göre kamu iktisadi teşebbüsleri yönetim kurulu başkan ve üyelerine ödenen miktarlarda her ay ödeme yapılır. Ancak beşinci fıkranın son cümlesine göre görevlendirilen yönetim kurulu üyelerine sadece 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 34 üncü maddesine göre kamu iktisadi teşebbüsleri yönetim kurulu başkan ve üyelerine ödenen tutarın iki katı kadar her ay huzur hakkı ödenir ve bunlar yönetim kurulu üyesi kadrosu ile ilişkilendirilmez.”

“Sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birinden emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta olanlardan yönetim kurulu üyeliğine atanan, seçilen veya görevlendirilenler hakkında 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 30 uncu maddesi hükümleri uygulanmaz. Ancak bunlardan isteyenlerin aylıkları göreve başladıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren kesilir ve bunlar 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında yeniden sigortalı sayılır. Bu şekilde aylıklarını kestirmek suretiyle yeniden sigorta primi ödeyenlerin görev sürelerinin bitiminde emekli aylıkları genel hükümlere göre yeniden belirlenir. Aylıklarını kestirmek istemeyen yönetim kurulu üyelerine sadece 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 34 üncü maddesine göre kamu iktisadi teşebbüsleri yönetim kurulu başkan ve üyelerine ödenen tutarda her ay huzur hakkı ödenir.”

MADDE 12- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine “işsizlik ödeneği” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Esnaf Ahilik Sandığı ödeneği” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 13- 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “işsizlik veya” ibaresi “işsizlik, Esnaf Ahilik Sandığı veya” şeklinde ve “işsizlik ödeneğinin” ibaresi “işsizlik veya Esnaf Ahilik Sandığı ödeneğinin” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 14- 5510 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci ve üçüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkranın dördüncü cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

“60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlar için 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarı, prime esas kazanç tutarı olarak esas alınır. Ancak, tescil tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde gelir testi talebinde bulunanlardan gelir testi sonucuna göre aile içindeki gelirleri brüt asgari ücretin üçte birinin altında tespit edilenlerin bu sürelerde yaptıkları ödemeler herhangi bir faiz uygulanmaksızın iade veya mahsup edilir.”

MADDE 15- 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendine tabi olanlar için genel sağlık sigortası primi, prime esas kazancın %3’ü olup, bu oranı %12’ye kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

MADDE 16- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 13- a) Türkiye’de ikamet eden Türk vatandaşlarının Türkiye’de ikamet etmeyen ve 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilenlerin ana, baba, eş ve çocukları,

b) 6735 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilenlerden aynı Kanunun 13 üncü maddesi kapsamında olanlar ile bunların ana, baba, eş ve çocukları,

talep etmeleri hâlinde, talep tarihini takip eden günden itibaren bu Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında ikamet şartı aranmaksızın genel sağlık sigortalısı sayılır.

Bu madde kapsamındaki genel sağlık sigortalıları hakkında 3 üncü maddenin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi uygulanmaz.

Bu madde kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının sağlık hizmetlerinden yararlanabilmeleri için, sağlık hizmet sunucusuna başvurdukları tarihte 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirerek tecil ve taksitlendirmeleri devam edenler hariç prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması şarttır.

Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilenler için 67 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen 30 gün prim ödeme şartı 120 gün olarak uygulanır.

Bu madde kapsamındaki genel sağlık sigortalıları ile ilgili olarak, bu maddede aksine hüküm bulunmaması kaydıyla bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 17- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 14- Mahkeme kararıyla veya yapılan kontrol ve denetimlerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalıyı fiilen çalıştırmadığı tespit edilen işyerleri ilk tespitte bir ay süreyle, ilk tespit tarihinden itibaren üç yıl içinde tekrar eden her bir tespit için ise bir yıl süreyle bu Kanun, 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununda yer alan sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden yararlanamaz. Bu Kanun ve 3294 sayılı Kanun ile 4447 sayılı Kanunda bu maddeye aykırı olan hükümler uygulanmaz.

Bu madde hükümleri 4447 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin beşinci fıkrası ve geçici 17 nci maddesi ile bu Kanunun geçici 71 inci maddesi; bildirilen sigortalıyı fiilen çalıştırmadığına

yönelik tespitlerde ise 4447 sayılı Kanunun geçici 10 uncu ve geçici 15 inci maddeleri ile 3294 sayılı Kanunun Ek 5 inci maddesi hakkında uygulanmaz.

Beş kişiden fazla olmamak koşuluyla çalıştırılan toplam sigortalı sayısının %1'ini aşmayan sayıda, çalıştırılanların sigortalı olarak bildirilmediğinin veya bildirilen kişilerin fiilen çalışmadığının tespit edilmesi hâlinde birinci fıkra hükümleri uygulanmaz.

Mahkeme kararıyla veya yapılan kontrol ve denetimlerde çalıştırılanların sigortalı olarak bildirilmediğinin veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığının tespit edilmesi nedeniyle bu Kanun, 3294 sayılı Kanun ve 4447 sayılı Kanunda yer alan sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden ilgili Kanun hükümleri nedeniyle bir yıllık yararlanamama kapsamına giren ve bu maddenin yürürlük tarihinde bu bir yıllık yararlanamama süresi devam eden işyerleriyle ilgili olarak yararlanamamaya esas olan tespitler bu maddenin birinci fıkrası kapsamında ilk tespit sayılır, ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlerde yararlanılmayan sigorta primi teşvik, destek ve indirimlerden de yararlanılmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.”

MADDE 18- 5510 sayılı Kanunun geçici 41 inci maddesinin birinci fıkrasına “Sosyal Güvenlik Kurumuna ait olan ve Kuruma bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen” ibaresinden sonra gelmek üzere “borçları ile kira ve ecrimisil” ibaresi, ikinci fıkrasına “takip edilen borçları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile kira ve ecrimisil borçları” ibaresi ve üçüncü fıkrasına “takip edilen borcu” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile kira ve ecrimisil borcu” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 19- 5510 sayılı Kanunun geçici 71 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak (a) bendinin uygulanmasında Bakanlar Kurulunca belirlenecek prime esas günlük kazancı 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesi uygulanan özel sektör işverenlerine ait işyerleri için ayrıca tespit edilebilir.”

MADDE 20- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 73- 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılmış olup da gelir testine hiç başvurmayanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on iki ay içinde gelir testine başvuran kişilerin genel sağlık sigortası primleri yapılan gelir testi sonucuna göre tescil başlangıç tarihinden itibaren tahakkuk ettirilir.

60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borçlarına, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki döneme ilişkin olarak tahakkuk ettirilen veya ettirilecek gecikme cezası ve gecikme zammı gibi ferî alacaklardan ödenmemiş olanların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

Bu maddenin yürürlük tarihinden önce 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında tahakkuk ettirilmiş olup ödenmemiş olan aylık prim borcu aslının ait olduğu aya ilişkin tutarının; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan prime esas kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının %3'üne eşit veya fazla olması hâlinde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan prime esas kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının %3'ü üzerinden, %3'ünden az olması hâlinde ise tahakkuk eden borç tutarı üzerinden prim borcu yeniden hesaplanır. Hesaplanan yeni borcun bu maddenin yürürlük tarihini takip eden aybaşından

İtibaren on iki ay içinde peşin veya taksitle ödenmesi hâlinde, bu tutara bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borcu bulunanlar 67 nci maddede belirtilen şartları taşımaları hâlinde, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki döneme ait prim borçları dikkate alınmaksızın bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on iki aylık sürenin sonuna kadar sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan yararlandırılır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında ödenmiş olan genel sağlık sigortası primleri ile gecikme cezası ve gecikme zammı tutarları iade ve mahsup edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Kurum yetkilidir.”

MADDE 21- 19/9/2006 tarihli ve 5543 sayılı İskân Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- (1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılmakta ve yapılacak olan baraj ile baraj mücavir alanında kalan taşınmazların kısmen veya tamamen kamulaştırılması sonucunda yerlerini terk etmek zorunda kalanların iskânına ilişkin olarak bu Kanunla ve ilgili diğer mevzuatla Bakanlığa verilen her türlü hak, görev ve yetkiler, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilir. Bu madde kapsamında yapılacak iskân ile ilgili usul ve esaslar Orman ve Su İşleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenir.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki hak, yetki ve görevlerin Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilebilmesi maksadıyla, bu Kanunun hükümlerine göre kullanılacak arazi ve arsalardan gerekli olanlar birinci fıkra kapsamında kalan iskân faaliyetleri maksadıyla kullanılmak üzere tapuda Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü adına tescil edilir. Aynı maksatla kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan ve talep edilen Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlardan Maliye Bakanlığınca uygun görülenler tapuda Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü adına bedelsiz olarak devren tescil edilir, ancak bunlardan iskân faaliyetleri için ihtiyaç duyulmayan veya kullanılmayanlar Maliye Bakanlığının talebi üzerine tapuda yeniden bedelsiz olarak devren Hazine adına tescil edilir. Bu fıkra kapsamında yapılacak her türlü devir, temlik, tevhid, ifraz, tescil, terkin ve sair işlemleri tapu sicilinde yapmaya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü yetkilidir. Bu madde kapsamında iskân faaliyetinde kullanılmak üzere 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca orman sınırları dışına çıkarılacak alanlar tapuda Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü adına resen tescil edilerek devredilir.

(3) Bu maddenin yürürlük tarihinden önce bu Kanuna göre iskân duyurusu yapılmış projeler Bakanlıkça yürütülür.”

MADDE 22- 15/5/2007 tarihli ve 5661 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Kullanılan Toplu Köy İkrazatı/Grup Kredilerinden Doğan Kefaletin Sona Erdirilmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları kapsamında borçlarını tasfiye etmemiş olan borçlular için, anılan fıkralardaki mevcut düzenlemeler de geçerli olmak kaydıyla, ödeme veya yeniden yapılandırma tarihi 31/12/2017 olarak uygulanır. Bu düzenleme tahsilat yapılan borçlarla ilgili olarak iade isteme hakkı doğurmaz.”

MADDE 23- 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 28 inci maddesinin yedinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“c) Bakanlıkla yapılacak işbirliği protokolü çerçevesinde, kadın istihdamını destekleyici faaliyetler kapsamında kullanılması şartıyla Bakanlığa,”

MADDE 24- 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin 21 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yıllık izinler, teşebbüs veya bağlı ortaklığın uygun bulacağı zamanlarda toptan veya ihtiyaca göre kısım kısım kullanılabilir. Bir sözleşme döneminde kullanılmayan izinler müteakip sözleşme döneminde kullanılabilir. Cari sözleşme dönemi ile bir önceki sözleşme dönemi hariç, önceki sözleşme dönemlerine ait kullanılmayan izin hakları düşer.”

MADDE 25- Bu Kanunun;

- a) 4 üncü maddesi 1/1/2018 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
 - b) 7 nci maddesi 1/4/2017 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
 - c) 9 uncu, 12 nci ve 13 üncü maddeleri 1/1/2018 tarihinde,
 - ç) 14 üncü, 15 inci, 16 ncı, 17 nci ve 20 nci maddeleri 1/4/2017 tarihinde,
 - d) diğer maddeleri ise yayımı tarihinde,
- yürürlüğe girer.

MADDE 26- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

7/3/2017